

Asia: VN/12531/2021

LAUSUNTOPYYNTÖ VAMMAISPALVELULAINSÄÄDÄNNÖN UUDISTUKSESTA

Lausunnonantajan tausta

1. Vastaaajan taustaorganisaatio

Yksityinen palveluntuottaja [Finway Oy]

Yleistä hallituksen esitysluonnoksesta

2. Ovatko esitysluonnoksen pykälät selkeitä?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

3. Tukevatko pykälien perustelut hyvin lain soveltajaa?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

4. Vahvistaako esitys vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

Vahvitsaa, koska vammaisen henkilön asuinpaikka ei jatkossa määritä tukien saamista ja laki kohtelee näin kaikkia yhdenvertaisemmin kansallisesti sikäli kuin lain tulkinta on yhdenmukainen kunnasta ja/tai sairaanhoitopiiristä riippumatta.

5. Lisääkö esitys vammaisten henkilöiden osallisuutta yhteiskunnassa?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

Vammaisella henkilöllä on liikkumisen suhteen subjektiivinen oikeus ja siten hänen mahdollisuutensa laajentaa elämänpiiriään ja mahdollisuutensa osallistua yhteiskunnassa on jatkossa suurempi varsinkin jos järjestämistapa on aidosti yksilöllinen ja tarveharkintainen esim. selvästi autoilun apuvälineistä hyötyvä henkilö voi niihin saada tukea autoilun apuvälineiden hankintaan pelkkien taksimatkojen sijaan.

6. Parantaako esitys vammaisen henkilön mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeensa mukaisia palveluita vamman tai sairauden laadusta riippumatta?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

Sikäli kun lakia soveltaessa noudatetaan tarveharkintaa ja otetaan huomioon yksilön tarpeet, maantieteellinen sijainti ym. vaikuttavat tekijät ja muut erityistarpeet niin kyllä.

7. Mitä haluaisit ehdottomasti säilyttää esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

-

1.

-

2.

-

3.

-

8. Mitä haluaisit ehdottomasti poistaa tai muuttaa esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

-

1.

-

2.

-

3.

-

9. Ottaako esitys riittävästi huomioon vammaisten lasten tarpeet?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

-

10. Voidaanko esityksen mukaisilla palveluilla vastata kattavasti hengityshalvauspotilaiden palvelutarpeisiin?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

Soveltamisala

11. Onko lain soveltamisala tarkoituksenmukainen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

Palvelut

12. Ottavatko valmennusta, henkilökohtaista apua ja erityistä tukea koskevat säännökset kokonaisuutena arvioiden riittävästi huomioon eri tavoin vammaisten henkilöiden tarpeet?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

13. Onko valmennusta koskevien pykälien (7-8 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

14. Esityksessä ns. kuntouttavan varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispalvelulain mukaisena valmennuksena edellyttää palvelun maksuttomuudesta säätämistä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa ja kuntien menettämän asiakasmaksutulon korvaamista kunnille vuosittain osana tähän esitykseen käytettävissä olevaa valtionosuutta.

Onko varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispalveluna tarkoituksenmukaista?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

15. Onko henkilökohtaista apua koskevien pykälien (9-11 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

16. Onko erityistä tukea koskevien pykälien (12-13 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

17. Onko erityisestä osallisuuden tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 1 kohta)?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

18. Onko tuetusta päätöksenteosta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 2 kohta)?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

19. Onko vaativasta moniammatillisesta tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 3 kohta)?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

20. Onko asumisen tuen pykäläkokonaisuus (14-17 §) tarpeenmukainen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

21. Onko säännös vammaisten lapsen asumisesta kodin ulkopuolella tarkoituksenmukainen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

22. Onko lyhytaikaista huolenpitoa koskeva pykälä (18 §) sisällöltään tarkoituksenmukainen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

23. Onko päivätoiminnasta (19 §) tarkoituksenmukaista säätää vammaispalvelulaissa?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

24. Onko tarkoituksenmukaista, että työtoiminnasta ja työllistymistä tukevasta toiminnasta ei säädetä vammaispalveluissa, jos niistä säädetään sosiaalihuolto- tai muussa laissa?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

25. Onko liikkumisen tuen toteuttamistapoja tarpeellista monipuolistaa 22 §:ssä ehdotetulla tavalla?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi

1. "Vaihtoehtoisena liikkumisen

tuen toteuttamisen tapana olisi myös mahdollisuus asiakkaan suostumuksella vaihtaa matkoina myönnetty liikkumisen tuki niitä vastaavaan euromäärään tai kilometri- ja euromäärään, mikä mahdollistaisi liikkumisen koko maan alueella. Esityksessä ehdotettaisiin myös säännöstä matkojen joustavammasta jaksotusmahdollisuudesta."

Tarkoittaako tämä kohta sitä, että vammaiselle tulisi käyttää henkilökohtainen budjetti, jota hän voisi käyttää mm. autoilun apuvälineiden hankintaan sekä silloin kuin hän on itse kuljetettavana tai kuljettaa itsenäisesti autoa.

2. Monessa tapauksessa henkilö, esim. selkäydinvammainen, voisi luopua suurimmasta osasta hänelle myönnettyjä taksimatkoja jos hän saisi enemmän tukea autoilun apuvälineisiin. Tämä olisi pitkässä juoksussa huomattavasti edullisempi tapa tukea vammaisen henkilön liikkumista. Toivottavasti tämä asia otetaan paremmin huomioon tulevassa lainsäädännössä esim. henkilökohtaisen budjetin kautta.

3. Mitä tarkoittaa harkinnanvaraisuus? Monessa kunnassa myönnetään tällä hetkellä autoilun apuvälineitä vain henkilöille jotka käyvät töissä tai opiskelevat. Ajoneuvo toteuttamistapa olisi perusteltu, mikäli "liikkumisen tarve on runsasta" Mitä tämä tarkoittaa?

4. Vammaiselle henkilölle voidaan myöntää kuukaudessa 18 yhdensuuntaista taksimatkaa. Oletuksella, että yhden taksimatkan keskihinta on esim. 50eur, kustannus täysmääräisesti käytettynä edulle olisi noin 11000eur vuodessa. Autoiluun apuvälineet myöntämällä voitaisiin selvittää murto-osalla tästä kustannuksesta varsinkin kuin autoilunapuvälineet ratkaisuna ovat pääosin kulutusta kestäviä ja siirrettävissä toiseen ajoneuvoon joko suoraan tai pienin muutoksin. Näin ollen muutaman tuhannen euron apuvälineellä voitaisiin säästää merkittävästi taksimatkakustannuksissa.

5. Autoilun ja liikkumisen apuvälineet pitäisi olla osana apuvälineprosessia. Näin ollen vammaisen henkilön tilanteesta saataisiin kokonaisvaltainen kuva moniammatillisessa työryhmässä ja siten voitaisiin muodostaa yhteinen näkemys asiakkaan tilanteesta kun arvioitavaksi tulisi samalla niin liikkumisen apuvälineet kuin kodin muutostyöt ja autoilun apuvälineet jne.

26. Mikä on näkemyksenne liikkumisen tuen määrää (23 §) ja laajuutta (24 §) koskevista säännöksistä?

-

27. Onko taloudellista tukea koskeva pykälä (25 §) tarkoituksenmukainen?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

Taloudellinen tuki

- Puolet teknisten ratkaisujen ja muiden kuin lääkinnällisen

kuntoutuksen välineiden hankkimisesta aiheutuvista

kohtuullisista kustannuksista

1. Mitä tämä tarkoittaa autoilun apuvälineiden kohdalla?

28. Vammaispalvelulaki käsitellään eduskunnassa syksyllä 2022. Tavoitteena on lain voimaantulo

1.1.2023. Siirtymäsäännöksillä on tarkoitus antaa hyvinvointialueille aikaa lain toimeenpanoon.

Alkuvaiheessa päätösten muuttaminen uuden lain mukaisiksi vaatii paljon taloudellisia- ja henkilöstövoimavaroja. Tämän vuoksi uudet erityistä osallisuuden tukea ja tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tulevat voimaan vasta 1.1.2025.

Helpottavatko voimaantulo- ja siirtymäsäännökset (33 ja 34 §) lain toimeenpanoa?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

Kehitysvammalaki

29. Vastaavatko kehitysvammalain (muutettuna) voimaan jäävät itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista koskevat säännökset riittävästi väliaikaiseen sääntelyn tarpeeseen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

30. Ovatko sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

31. Onko ehdotus vammaisen lapsen kodin ulkopuolisesta asumisesta perittävästä maksusta mielestäsi onnistunut?

Kyllä

Mikäli vastasit EI, miten säätäisit maksun perusteista?

-

Esityksen vaikutukset

32. Antavatko esityksen arvioidut ihmisvaikutukset (vammaiset lapset ja aikuiset, iäkkäät henkilöt) oikean kuvan uudistuksen vaikutuksista?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

33. Onko arvio esityksen kustannus- ja henkilövaikutuksista mielestänne realistinen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

34. Muut vapaamuotoiset huomiot esityksestä.

-

Oinas Antti
Finway OY